Akademik Hassasiyetler **The Academic Elegance**
Yıl/Year: 2026 **Sayı/Issue: 31**
Sayfa/Page: 122-147
Araştırma Makalesi
Makale Gönderim Tarihi: 19/11/2025 **Makale Kabul Tarihi: 20/08/2026**

DİJİTAL YAYIN PLATFORMLARINDA KULLANICILARA SUNULAN DİL TERCİHİ ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME[*]

Türkan Öykü BÜYÜKÇELİKOK[**] & Niger HACI[***]

Öz

Dijital yayın platformları, kullanıcılara internet bağlantısıyla film, dizi, belgesel, animasyon vb. türlerde içerikleri, reklamlı izleme ya da abonelik tabanlı olarak sunan platformlardır. Yerel ya da küresel düzeyde hizmet verebilen bu platformlar pek çok farklı türde içerikleri kullanıcılarıyla buluşturmakta ve aynı zamanda çeşitli teknik özellikleri de sunmaktadır. Bu teknik özellikler arasında içeriklerde sunulan dil seçenekleri, altyazı ve dublaj da bulunmaktadır. Sunulan dil seçeneklerinin çeşitliliğinin, kullanıcı deneyimini ve memnuniyetini zenginleştiren; ayrıca platformların küreselleşmesine de katkı sağlayan özellikler olduğu söylenebilmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, Türkiye'de faaliyet gösteren platformların (Netflix, Amazon Prime Video, Disney+, HBO Max (BluTV), Mubi, Tabii, Exxen, Puhutv, Gain, Apple TV, BeinConnect (TOD), Turkcell TV+,Tivibu) içeriklerinde sundukları dil alternatifi sayısı ile altyazı ve dublaj tercihlerindeki dil çeşitliliğinin belirlenmesidir. En fazla seçenek sunan platformun ortaya çıkarılması, bu özelliğin platformun yerli ya da küresel olma durumu ve üye sayısı ile nasıl ilişkili olduğu çalışma kapsamında ele alınmaktadır. Bu amaçla, Türkiye'de faaliyet gösteren yerli ve yabancı dijital yayın platformlarının sunduğu diller, altyazı ve dublaj tercihleri içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Araştırma sonucunda küresel ölçekte yayıncılık yapan ve Türkiye'de faaliyet gösteren Netflix'in dil seçenekleri ile altyazı ve dublaj özelliklerinde sunulan dil alternatiflerinde diğer platformlara göre daha fazla dil alternatifi sunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Dünya genelinde en fazla üye ve içerik sayısına sahip olan Netflix'in dil tercihlerinde de kullanıcısına en fazla alternatifi sunduğu çalışma sonucunda ifade edilebilmektedir. Yerli platformların ise altyazı seçeneklerinin çoğunlukla Türkçe ve İngilizce ile sınırlandırırken dublajın sınırlı olduğu görülmektedir. Çalışma sonucunda elde edilen bulguların platformların kullanıcı odaklı özelliklerini geliştirme ve iyileştirme çalışmalarına katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Dijital Yayın Platformları, Altyazı, Dublaj, Dil Alternatifleri.*

[*]Bu çalışma, 12. Uluslararası İletişim Günleri: Dijital Çağda Medya ve İletişim Çalışmaları Sempozyumu'nda sunulan "Dijital Yayın Platformlarında Kullanıcılara Sunulan Dil Tercihi Özellikleri Üzerine Bir İnceleme" başlıklı bildiriden üretilmiştir.

[**]Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul Gelişim Meslek Yüksekokulu, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Programı, tobuyukcelikok@gelisim.edu.tr, https://orcid.org/0000-0002-2735-0903

[***]Arş. Gör., İstanbul Gelişim Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, İngilizce Mütercim ve Tercümanlık Bölümü, nihaci@gelisim.edu.tr, https://orcid.org/0000-0002-9366-6834

Önerilen Atıf: Büyükçelikok, T. Ö., & Hacı, N. (2026). Dijital yayın platformlarında kullanıcılara sunulan dil tercihi özellikleri üzerine bir inceleme. *Akademik Hassasiyetler*, (31), 122-147, https://doi.org/10.58884/akademik-hassasiyetler.1826531

A STUDY ON THE LANGUAGE PREFERENCE FEATURES OFFERED TO USERS ON DIGITAL STREAMING PLATFORMS

Abstract

Digital streaming platforms are platforms that offer users content such as movies, TV series, documentaries, animations, etc., via an internet connection, either through ad-supported viewing or subscription-based models. These platforms, which can provide services locally or globally, bring many different types of content to their users and also offer various technical features. These technical features include language options, subtitles, and dubbing in the content. It can be said that the variety of language options offered enriches the user experience and satisfaction; it also contributes to the globalization of platforms. In this context, this study aims to determine the number of language alternatives offered in the content of platforms operating in Türkiye (Netflix, Amazon Prime Video, Disney+, HBO Max (BluTV), Mubi, Tabii, Exxen, Puhutv, Gain, Apple TV, BeinConnect (TOD), Turkcell TV+, Tivibu) and the diversity of languages in subtitle and dubbing preferences. The study examines which platform offers the most options and how this feature relates to whether the platform is local or global and its number of subscribers. To this end, the languages offered by local and foreign digital streaming platforms operating in Türkiye, as well as their subtitling and dubbing preferences, were analyzed using content analysis methods. The research concluded that Netflix, which operates globally and in Türkiye, offers more language alternatives than other platforms in terms of language options and subtitling and dubbing features. The study also found that Netflix, which has the largest number of members and content worldwide, offers its users the most alternatives in terms of language preferences. Local platforms, on the other hand, were found to limit their subtitle options mostly to Turkish and English, with dubbing being limited. It is believed that the findings obtained as a result of the study can contribute to the development and improvement of user-oriented features of the platforms.

Keywords: *Digital Streaming Platforms, Subtitle, Dubbing, Language Alternatives.*

Giriş

Günümüzde dijitalleşme ve küreselleşme süreçleri, medya üretiminden tüketim biçimlerine kadar tüm aşamalarda köklü dönüşümlere yol açmıştır. Bu dönüşüm, yalnızca teknolojik ilerlemelerin değil, aynı zamanda toplumsal alışkanlıkların, kültürel tüketim biçimlerinin ve iletişim pratiklerinin yeniden şekillenmesinin bir sonucudur. Özellikle internet altyapısının yaygınlaşması ve taşınabilir cihazların artışı, geleneksel yayıncılık anlayışını dönüştürerek izleyicilere zaman ve mekandan bağımsız içerik tüketimi olanağı sunmuştur. Bu dönüşümün en görünür sonucu ise "abonelik temelli isteğe bağlı video yayıncılığı (Subscription Video on Demand – SVoD)" sisteminin yükselişi olmuştur. Üyelik tabanlı sistemle içeriklere erişimlerin sağlanabildiği SVoD platformlarla kullanıcılar daha fazla içeriğe erişebilmektedir. Ayrıca, kişisel tercih ve zevklere göre içerik türleri çeşilendirilmiş ve bu durum kullanıcı açısından daha avantajlı kabul edilmiştir (Herbert vd., 2019). Netflix, Amazon

Prime Video, Disney+, HBO Max gibi küresel; Tabii, Exxen, Gain, Tabii gibi yerli platformlar, artık yalnızca birer içerik sağlayıcısı değil, kültürel temsil ve kimlik inşası süreçlerinde etkin rol oynayan kültürel üretim ve dolaşım merkezleri olarak işlev görmektedir. Bu platformlar, yerel hikayeleri küresel izleyiciyle buluştururken, küresel içerikleri de yerel bağlama uyarlayarak çift yönlü bir kültürel akış yaratmaktadır.

Bu yapısal dönüşüm, yalnızca içerik üretim ve dağıtım süreçlerini yeniden tanımlamamaktadır. Tüm bu yenilik ve değişimler izleyicinin konumunu da farklılaştırarak onu kullanıcı noktasına ulaştırabilmektedir. Etkileşimli içerikler, kullanıcı deneyimi, erişilebilirlik ve arayüz tasarımına dayalı kullanım kolaylığı, izleme pratiklerinin gerçekleşebileceği araç çeşitliliğinin artması gibi özellikler bu dönüşüm kapsamında gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır (Neuman, 2018).

Bu yapısal dönüşüm neticesinde kullanıcı memnuniyetinin ve beklentisinin dijital platformlarca sağlanabilmesi için platformların dil, kültür, erişilebilirlik ve etkileşim unsurlarını da dönüştürmektedir. Dijital yayın platformları, farklı coğrafyalardaki izleyicilere ulaşma hedefi doğrultusunda çokdilli içerik stratejileri geliştirmekte; bu da medya ürünlerinin küresel dolaşımını kolaylaştırırken, yerel kültürel temsillerin görünürlüğünü ve rekabet gücünü doğrudan etkilemektedir.

Dijital yayın platformlarının sunduğu bu çokdilli yapı, hem kültürel kapsayıcılığı artırmakta hem de kullanıcı deneyimini zenginleştirmektedir. Özellikle küresel çapta hizmet veren veya vermek isteyen platformların kullanıcı memnuniyetini sağlaması ve farklı kültürlere dayalı içerik yapısını koruması için çok dilli bir strateji benimsemesi gerekmektedir (Gouleti vd., 2020). Bu stratejilerin somut bir yansıması olarak platformların sundukları dil tercihi özellikleri, kullanıcıların içerikleri kendi ana dillerinde veya öğrenmek istedikleri yabancı dillerde izleyebilmesini mümkün kılmaktadır. Bu özellikle birlikte kullanıcılara dil ve kelime pratiği kazanma (Sydorenko, 2010) konusunda da platformlar tarafından destek sağlanabilmektedir. Bu da kullanıcı memnuniyeti, erişilebilirlik ve platform sadakati açısından belirleyici bir unsur haline gelmektedir. Örneğin ilgili araştırma neticesinde Netflix'te 30'dan fazla, Amazon Prime Video'da 20'den fazla, Disney+'ta ise 25'e yakın dil seçeneği bulunduğu saptanırken, yerli platformlarda bu sayı çoğunlukla Türkçe ve İngilizce ile sınırlı kalmaktadır. Bu durum, küresel platformların teknoloji ve içerik çeşitliliği bakımından daha entegre bir yapıya sahip olduğunu; yerel platformların ise özgün içerik üretimiyle rekabette varlık göstermeye çalıştığını göstermektedir. Bu fark, dijital yayıncılığın küresel–yerel (glokal) yapısını ve platformlar arası rekabetin yeni parametrelerini göstermektedir.

2024 yılı JustWatch Türkiye verilerine göre, ülke pazarında HBO Max (BluTV) %30 ile lider konumda yer alırken Netflix %25, Prime Video %20, Disney+ %11, MUBI %7 paya sahiptir (JustWatch, 2024). Bu oranlar, Türkiye'de dijital yayın pazarının hem küresel markalar hem de yerel

girişimler arasında dinamik bir rekabet içerisinde olduğunu göstermektedir. Ayrıca bu veriler, Türkiye'deki izleyicilerin yalnızca küresel trendlere değil, yerel anlatılara da yüksek düzeyde ilgi duyduğunu ortaya koymaktadır. Ancak pazar payının ötesinde belirleyici olan, platformların sunduğu çokdilli erişim kapasitesidir. Kullanıcılar artık yalnızca içerik zenginliğine değil, kendi dilinde veya tercih ettiği biçimde izleyebilme esnekliğine de önem vermektedir.

Bu noktada, altyazı (subtitle) ve dublaj (dubbing) gibi dil seçenekleri, dijital platformların çokdilli ve kapsayıcı yapısını destekleyen en temel araçlar arasında yer almaktadır. platformların alt yazı ve dublajla ilgili kullanıcı fikirlerini dikkate aldığı ve kullanıcı beklentilerini sunan araştırmaları takip ettiği de söylenebilmektedir (Nikolić, 2018). Altyazı, hem yabancı yapımların izlenebilirliğini artırmakta hem de dil öğrenimi süreçlerine katkı sunmaktadır. Araştırmalar, altyazılı içeriklerin ikinci dil öğreniminde anlama becerilerini güçlendirdiğini ortaya koymaktadır. Dublaj ise özellikle çocuk izleyiciler, yaşlı bireyler ve okuma güçlüğü yaşayan kullanıcılar için erişim kolaylığı ve kültürel uyum açısından vazgeçilmezdir. Son yıllarda, yapay zekâ destekli otomatik dublaj ve altyazı sistemleri de bu süreci hızlandırarak maliyetleri düşürmekte (Mondello vd., 2025) ve içeriklerin daha geniş bir kitleye ulaşmasını mümkün kılmaktadır.

Dolayısıyla, altyazı ve dublaj uygulamaları yalnızca teknik seçenekler değil, kültürel aracılar olarak işlev görmektedir. Dublaj sürecinde yapılan yerelleştirme (localization) çalışmaları, küresel içeriklerin yerel kültürle bütünleşmesini sağlarken; altyazı uygulamaları çok dilli iletişimi teşvik etmektedir. Bu durum, dijital yayın platformlarını sadece içerik dağıtım ağları değil, dil politikaları ve kültürel aktarım mekanizmaları haline getirmektedir.

Bu çalışma, dijital yayın platformlarının kullanıcılarına sunduğu altyazı ve dublaj seçeneklerini erişilebilirlik, çeşitlilik ve kullanıcı deneyimi perspektiflerinden incelemektedir. Çalışmada, Türkiye'de faaliyet gösteren hem küresel hem de yerel platformlar ele alınarak, sunulan altyazı ve dublaj dillerinin kapsamı ve çeşitliliği ortaya çıkarılacak olup; en fazla dil alternatifi sunan platformların belirlenmesi ve küresel–yerel farkların ortaya konularak platformların görünürlüğünün ve rekabet gücününün incelenmesi amaçlanmaktadır.

Günümüz koşullarında, dijital çağda medya tüketimi bireyselleşirken aynı zamanda küreselleşmektedir. Kullanıcılar artık yalnızca içerik tüketicisi değil, aynı zamanda tercihleri, yorumları ve geri bildirimleriyle dijital ekosistemin şekillenmesinde aktif rol oynayan katılımcılardır. Bu durum, medya üreticilerini daha kişiselleştirilmiş, erişilebilir ve kültürel olarak duyarlı içerik stratejileri geliştirmeye yönlendirmektedir. Bu bağlamda dil tercihi özellikleri, sadece kullanıcı kolaylığı değil; dijital yayıncılığın sürdürülebilirliği, kapsayıcılığı, erişilebilirliği ve küresel rekabet gücü açısından da stratejik bir unsur haline gelmiştir. Bir platformun çokdilli içerik desteği, yalnızca teknik bir özellik olarak değil, aynı zamanda kültürel

kapsayıcılık ve eşit erişim ilkeleriyle doğrudan ilişkili bir politika alanı olarak değerlendirilmektedir. Özellikle farklı dil gruplarına, azınlık topluluklarına ve işitme engelli bireylere yönelik altyazı ve dublaj seçenekleri, dijital platformların sosyal sorumluluk anlayışını da güçlendirmektedir.

Dijital platformların çokdilli içerik politikaları, geleceğin medya ekosisteminde kültürel çeşitliliğin korunması, yerel kimliklerin görünürlüğünün artırılması ve farklı kültürlerin bir arada var olabilmesi açısından belirleyici olacağı söylenebilir. Bu politikalar sayesinde, küresel medya üretimi tek yönlü kültürel bir aktarım olmaktan çıkarak, karşılıklı etkileşim ve kültürel alışverişe dayalı bir yapıya dönüşeceği varsayılmaktadır. Dolayısıyla, dijital yayıncılık sadece bir endüstri değil; aynı zamanda kültürlerarası diyalog, dilsel çeşitlilik ve kapsayıcı temsilin yeniden inşa edildiği bir alan olarak önem kazanmaktadır.

Bu çalışmanın, çok dilli içerik sunumunun medya endüstrisindeki rolünü anlamak ve dijital platformların kullanıcı merkezli stratejilerini çözümlemek açısından alana katkı sunması hedeflenmektedir. Elde edilecek bulguların, dijital yayıncılık alanında hem akademik hem de sektörel düzeyde politika geliştirme süreçlerine ışık tutacağı; ayrıca kültürel sürdürülebilirlik, erişilebilirlik standartları ve dijital eşitlik konularında yeni tartışmalara zemin hazırlayacağı öngörülmektedir.

1. DİJİTAL YAYIN PLATFORMLARI VE TEMEL YENİLİKLER

Geleneksel medya etkisi günümüz dünyasında hala devam etse de, dijital yayıncılığın ve dijital yayın platformlarının etkisi ve kullanımı gittikçe yaygınlaşmıştır (Buchholz, 2020). Dijital teknolojilerin varlığı ile birlikte günlük hayatta yer edinmeye başlayan dijital yayıncılık gün geçtikçe daha fazla yerli ve yabancı platform örneği sunulan bir alan haline gelmiştir.

Dijital yayın platformları yayıncılık anlayışını geleneksele kıyasla farklı şekilde konumlandırmaktadır. Bu konumlandırma, yayın platformlarının farklı özelliklerle desteklenerek küresel anlamda daha da ticarileşmesini amaçlamaktadır (Yıldırım, 2021). Bu platformlar pazar paylarını büyütmek, yeni üyeler kazanmak veya var olan üyeliklerinin devamlılığını sağlamak amacıyla kullanıcılarına yayın ve izleme pratikleri çerçevesinde daha iyi bir kullanım deneyimi sunmayı hedeflemektedir. Çünkü geleneksel yayıncılıktan farklı olarak dijitalle temellendirilmiş yayıncılık anlayışı çoğunlukla üyelik sistemine dayanmaktadır. Geleneksel yayıncılıkta pasif konumda yer alan izleyici kitlesi, dijital teknolojilerle birlikte aktif konuma ulaşarak hem platforma hem içeriğe müdahale edebilir hale gelen bir kullanıcı olmuş durumdadır. Bu noktada da dijital yayın platformları için hedef kitleleri yani kullanıcılarının talep ve beklentilerini karşılamak elzem bir konu haline gelmektedir.

Küresel platformlar, yeni üye kazanmak ve kullanıcı memnuniyeti sağlamak, tüm ülke pazarlarında hâkimiyetlerini artırmak gibi amaçlarla

kullanıcı talep ve memnuniyetini dikkate almak durumundadır. Küresel platformlar, coğrafi farklılık etkisi olmadan kürsel düzeyde dikkat çekebilecek konulardaki hikayeleri içerik olarak sunmakta ve böylelikle dünya çapında daha nüfusa hitap edebilmektedir. Küresel platformlar bir başka açıdan da, evrensel öyküleri yerelleştirerek ya da yerel hikayeleri ön plana çıkararak yerel konumlandırmalarda da gücünü kuvvetlendirebilmektedir (Osur, 2016).

Yerel platformlar da benzer şekilde kendi ülke pazarlarında güç kazanmak için kullanıcılarına iyileştirilmiş platform kullanım pratikleri ve zengin içerik kütüphanesi sunmak için çalışmalar yürütmektedir. Dijital medya kullanıcısının platformun ve içeriklerin devamlılığında aktif bir rol oynaması ile birlikte kullanıcıların sisteme müdahalesi artmaktadır. Bu durum kullanıcı memnuniyetinin pekiştirilmesi için platformları yenilikçi özellikleri oluşturmaya zorlamaktadır.

Platformlar çeşitli amaçlar çerçevesinde sürekli olarak içerik kütüphanelerini yenileyerek içerik çeşitliliğini artırmak için çalışmalar yürütmektedir. Özellikle küresel çapta yayıncılık faaliyetini sürdüren platformlarda yer alan içerikler farklı ülkelerde üretilmiş ve farklı dillerle oluşturulmuş içeriklerdir. Platformlarda uluslararası kültürel çeşitliliği ve dil temsillerinin artmasıyla birlikte, kullanıcıların farklı kültürlere ait içeriklere erişimi büyük ölçüde kolaylaşmıştır. Bu platformlar için faaliyet gösterdikleri ülke sayısının fazla olması nedeniyle, hem çok sayıda dilde içerik üretmeye hem de üretilen bu içeriklerin diğer ülkelerdeki kullanıcılar tarafından kolayca anlaşılıp tüketilmesinin sağlaması büyük önem taşımaktadır. Bu çok dilli erişimi mümkün kılmak için de altyazı ve dublaj çalışmalarına yoğunlaşarak diller arası anlamlandırmayı güvence altına almanın hedeflendiği söylenebilmektedir (Gouleti vd., 2020). Bu görüşü destekler nitelikte Netflix başta olmak üzere pek çok uluslararası platformun altyazı ve dublaj desteğinde kullanıcı taleplerinin edinilmesi için çeşitli araştırmalar yaptığı ifade edilebilmektedir (Nikolić, 2018).

Küresel dijital platformlar, yeni bir ülkenin pazarına girerken pazar payını hızla artırmak ve kullanıcıların beğenisini kazanmak amacıyla, güçlü bir yerel üretim ve içerik desteğiyle yayın hayatına başlamaktadır. Bu stratejinin temelinde, içeriklerde yerel kültürel ögelerin ve unsurların kullanılması yatmaktadır. Büyükçelikok (2024), dijital platformların içerik kütüphanelerinde, faaliyet gösterdikleri ülkelere özgü dizi, film ve belgesel yapımlarına yer verilmesi, aynı zamanda o ülkenin dil ve kültür ekseninde yerel tanıtımını da mümkün kıldığını ifade etmektedir. Bu tanıtım faaliyetleri, içeriğin kendisindeki görsel ve işitsel unsurların yanı sıra, sunulan dublaj ve altyazı seçenekleri gibi yerel pazarlama tekniklerinin kullanılmasıyla da desteklenmektedir (Celep & Topaloğlu, 2019).

Platformlar tarafından kullanıcılara sunulan altyazı ve dublaj desteğinin yalnızca küresel platformlara özgü bir özellik olarak değerlendirilmesi doğru olmayacaktır. Yerel platformlar da belirli ölçüde altyazı ve dublaj desteği sunmakta, ancak bu özellikler daha çok sınırlı kullanıcı gruplarına hizmet

etmekle sınırlı kaldığı için küresel platformlardaki çeşitlilik ve erişilebilirlik düzeyine ulaşamamaktadır. Böylece, içeriklerdeki dil seçenekleri ile altyazı ve dublaj imkanları, hem küresel hem de yerel platformlarda kullanıcı deneyimini zenginleştiren kritik teknik özellikler olarak öne çıkmaktadır.

2. DİJİTAL YAYIN PLATFORMLARINDA ALTYAZI VE DUBLAJ ÖZELLİKLERİ

Dijital yayın platformları, kullanıcılarına yalnızca geniş bir içerik yelpazesi sunmakla kalmayıp, aynı zamanda bu içeriklere erişimi kolaylaştıran çeşitli dil seçenekleri ve erişilebilirlik özellikleriyle de öne çıkmaktadır. Netflix, Disney+, Amazon Prime Video ve BluTV gibi yerli ve yabancı platformlar, kullanıcı deneyimini geliştirmek adına altyazı, dublaj ve sesli betimleme gibi çok sayıda seçeneği izleyicilere sunmaktadır. Bu özellikler hem çok dilli kullanıcı kitlesine hitap etmeyi mümkün kılmakta, hem de işitme ya da görme engelli bireylerin içeriklere erişimini destekleyerek deneyimlerini zenginleştirmektedir.

Bu noktada devreye giren medya erişilebilirliği (media accessibility), söz konusu uygulamaları kapsayan bir üst kavram olarak tanımlanmaktadır. Medya erişilebilirliğini oluşturan temel unsurlar arasında altyazı, açıklamalı altyazı, sesli betimleme, dublaj, işaret dili ile erişilebilir ara yüz ve teknolojiler bulunmaktadır. Görme engelli bireyler için geliştirilen uygulamalar arasında sesli betimleme, sesli altyazı/üstyazı, sesli betimleyici rehber, sesli anlatım, sesli tanıtım ve dokun-keşfet gezileri yer alırken; işitme engelli bireyler için öne çıkan uygulamalar ise (alt/üst)yazılama ve işaret dilidir (Güven, 2020, s. 155).

Bu çalışma kapsamında, altyazı ve dublaj seçenekleri, kullanıcı deneyimi ve dil öğrenimi açısından önem taşıması nedeniyle seçilmiştir; çalışma kapsamında diğer erişilebilirlik öğeleri ise ele alınmamıştır. Erişilebilirlik öğelerinden olan altyazı ve dublaj seçenekleri, özellikle yabancı dildeki yapımların izlenebilirliğini artırmakta ve kullanıcıların dil öğrenimine de katkı sağlamaktadır. Kullanıcılar, istedikleri dili seçerek içerikleri kendi anadillerinde veya öğrenmek istedikleri bir dilde takip edebilmektedir.

Öncelikle, altyazılar, bir görsel-işitsel içeriğin konuşmalarının veya sesli anlatımının yazılı biçimde ekrana yansıtılması olarak tanımlanmaktadır (Díaz-Cintas & Remael, 2021, s. 19). Bir başka ifade ile altyazı; farklı dillerde kurgulanmış dizi, film vb. türlerdeki içeriklerin orijinal seslendirme ya da dublaj desteği dışında, içeriğin ana diline hakim olmayan kullanıcılar için oluşturulan ve içeriğin kullanıcının dilinde görselleştirilerek sunulmasını sağlayan bir yöntemdir (Aktaş & Oğuz, 2014). Genellikle farklı dillerdeki içeriklerin anlaşılmasını kolaylaştırmak amacıyla kullanılan altyazılar, aynı zamanda işitme engelli bireylerin içeriklere erişiminde de temel araçlardır. Bu araçlar, çeviri amaçlı (örneğin İngilizce bir dizinin Türkçe altyazılı izlenmesi) olabileceği gibi, erişilebilirlik amaçlı olarak da (örneğin işitme engelliler için açıklamalı altyazılar) kullanılabilmektedir.

Altyazılar, yalnızca erişilebilirliği artırmakla kalmayıp dil öğrenimi açısından da önemli bir pedagojik araç olarak değerlendirilmektedir. Yabancı dilde altyazılı içeriklerin izlenmesi, kullanıcıların kelime dağarcığını genişletmelerine ve hem dinleme hem de okuma becerilerini geliştirmelerine katkı sağladığı varsayılmaktadır. Garza (1991) ile Borrás ve Lafayette (1994), aynı dildeki altyazıların ikinci dil öğrenen bireylerin kelimelerin işitsel ve görsel biçimleri arasında bağlantı kurmalarına yardımcı olduğunu belirtmiştir. Birulés-Muntané ve Soto-Faraco (2016) ise İngilizceyi ikinci dil olarak öğrenen katılımcıların İngilizce altyazılı içerik izlemeleri sonucunda anlama becerilerinde %17 oranında artış kaydedildiğini ortaya koymuştur. Bu bulgular, altyazı kullanımının yalnızca erişilebilirlik sağlamakla kalmayıp, dil öğrenme süreçlerini destekleyen etkili bir araç olduğunu ve dijital içerik platformlarında pedagojik açıdan da değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Dublaj (dubbing) hizmeti ise özellikle çocuk izleyiciler ve altyazı okumakta zorlanan bireyler için büyük kolaylık sunmaktadır. Dublaj, görsel-işitsel bir içeriğin orijinal sesinin, hedef kitleye uygun bir dilde yeniden seslendirilmesi işlemidir. Ayrıca, bir görsel-işitsel eserdeki orijinal ses bandının, hedef dile çevrilmiş diyaloglarla değiştirilmesi süreci olarak da tanımlanır (Chaume, 2012, s. 1). Bu işlemde, karakterlerin dudak hareketleri, ses tonu ve duygusal ifade hedef dile uyumlu hale getirilir. Bu yöntem, hem dil bariyerlerini aşmayı, hem de izleme kolaylığı sağlamayı amaçlamaktadır. Özellikle çocuk izleyiciler, okuma güçlüğü çeken bireyler veya altyazı okumayı tercih etmeyen kullanıcılar için dublaj, içeriğe erişimi kolaylaştıran bir araçtır.

Dublaj, sadece dilsel bir aktarım süreci değil, aynı zamanda kültürel bir uyarlama sürecidir. Seslendirme sanatçıları ve çevirmenler, yerelleştirme (localization) ilkeleri doğrultusunda ifadeleri, mizahı, deyimleri ve kültürel referansları hedef kitlenin kültürüne uygun hale getirirler. Bu sayede izleyici, içeriği yabancı bir yapım olarak değil, kendi kültürel bağlamına yakın bir biçimde deneyimleyebilir.

Son yıllarda yerli dijital platformlar da dublaj kalitesi, seslendirme teknolojileri ve çoklu dil desteği konularında ciddi yatırımlar yapmaktadır. Türk izleyiciler için İngilizce bir yapımın Türkçe dublajlı versiyonunu sunmak, içeriğin daha hızlı, kolay ve konforlu biçimde tüketilmesini sağlamaktadır. Ayrıca, bölgesel aksanlara ve seslendirme tonlamalarına özen gösterilmesi, izleyici ile duygusal ve kültürel bağ kurulmasını da kolaylaştırmaktadır. Bu bağlamda, yerli platformların dublaj ve çoklu dil desteğine yaptığı yatırımlar, içeriklerin erişilebilirliğini artırmak ve kullanıcı deneyimini iyileştirmek açısından stratejik öneme sahiptir; böylece dijital içeriklerin hem yerel hem de ulusal düzeyde etkili bir biçimde sunulması mümkün hâle gelmektedir.

Bu çerçevede, altyazı ve dublaj uygulamaları dijital yayın platformlarında kullanıcı deneyimini şekillendiren ve erişilebilirliği artıran

temel bileşenler arasında yer almaktadır. Bu özellikler, yalnızca izleme kolaylığı ve dil öğrenimi açısından değil, aynı zamanda platformların küresel ölçekte erişilebilirliğini ve rekabet gücünü de doğrudan etkilemektedir. Bu doğrultuda, çalışmanın amacı dijital yayın platformları içeriklerinde kullanıcılara sunulan dil seçenekleri ile altyazı ve dublaj özelliklerinin incelenmesi; en fazla dil alternatifi sunan platformların belirlenmesi ve yerel–küresel platformlar arasındaki farklılıkların ortaya konulmasıdır. Ayrıca platformların kendi içerik kütüphanelerinde yer alan yapımlara yönelik sundukları çeşitli dil, altyazı ve dublaj seçeneklerinin kapsamının belirlenmesi de araştırmanın odak noktalarından birini oluşturmaktadır.

3. ÇALIŞMANIN AMACI

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de faaliyet gösteren yerli ve küresel dijital yayın platformlarının içeriklerinde sundukları dil seçenekleri ile altyazı ve dublaj tercihleri kapsamında dil çeşitliliğini belirlemektir. Çalışmada, en fazla dil alternatifi sunan platformun tespit edilmesi ve bu özelliğin platformun yerli veya uluslararası olma durumu ile üye sayısı ile ilişkisi incelenmektedir. Araştırma kapsamında platformların sunduğu diller, altyazı ve dublaj tercihleri içerik analizi yöntemiyle ele alınmıştır. Elde edilen bulguların, platformların kullanıcı odaklı özelliklerini geliştirme ve iyileştirme süreçlerine katkı sağlaması ve içerik erişilebilirliği ile kullanıcı memnuniyetinin artırılmasına yönelik stratejilerin belirlenmesine yardımcı olması beklenmektedir.

4. ÇALIŞMANIN YÖNTEMİ

Çalışma kapsamında ele alınan tüm platformlarda kullanıcılara sunulan dil alternatifleri olarak altyazı ve dublaj seçenekleri içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Bu yöntemin sistematik ve güvenilir biçimde uygulanabilmesi için alanyazında belirtilen temel ilkelere bağlı kalınması önem taşımaktadır. Gökçe (2006), içerik analizinde çok sayıda materyalden sistematik ve ortak veriler elde edebilmek, metin içeriklerini doğru biçimde anlamlandırmak ve yorumlayabilmek için yöntemin temel ilkelerine bağlı kalınması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu doğrultuda, çalışma kapsamında elde edilen veriler belirlenen kategoriler doğrultusunda sistematik olarak çözümlenmiş ve elde edilen bulgular yorumlanarak değerlendirilmiştir.

Çalışma kapsamında Türkiye'de faaliyet gösteren dijital yayın platformları olan Netflix, Amazon Prime Video, Disney+, HBO Max (BluTV), Mubi, Tabii, Exxen, Puhutv, Gain, Apple TV, BeinConnect (TOD), Turkcell TV+ ve Tivibu platformlarında yer alan içerikler, içerik analizi yöntemiyle ele alınmıştır.

İçerik analizinin güvenilir ve geçerli biçimde uygulanabilmesi için alanyazında belirtilen temel ilkelere bağlı kalınmıştır. Gökçe (2006), içerik analizinin çok sayıda materyalden ortak ve anlamlı veriler üretmeyi mümkün

kılan, sistematik bir çözümleme süreci olduğunu ve bu sürecin belirli kategoriler doğrultusunda yürütülmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu doğrultuda, araştırmada içerik analizi süreci kategori ve ölçütler çerçevesinde yapılandırılmıştır.

Belirlenen platformlarda "Öne Çıkanlar", "En Çok İzlenenler", "Çok İzlenenler" vb. başlıklarda listelenen içeriklerde kullanıcılara sunulan dil seçenekleri; toplam dil alternatifi sayısı, altyazı ile dublaj seçeneklerinde sunulan dil çeşitliliği kategorilerinde değerlendirilmiştir. Bu kategoriler kapsamında her bir platformda erişilebilir olan toplam dil, altyazı ve dublaj dillerinin sayısı ayrı ayrı tespit edilmiştir. Elde edilen veriler karşılaştırmalı biçimde sınıflandırılmıştır.

5. ÇALIŞMANIN KAPSAM VE SINIRLILIKLARI

Bu araştırmanın kapsamı, dijital yayın platformlarının kullanıcılarına sunduğu dil alternatifleri, altyazı ve dublaj özelliklerindeki dil seçeneklerinin belirlenmesi ile sınırlı tutulmuş, başka bir platform özelliği incelenmemiştir. Bu bağlamda, içerik analizi yalnızca dil alternatifleri ile altyazı ve dublaj özellikleri üzerinden yürütülmüş, platformların diğer teknik veya içerik özellikleri çalışmaya dâhil edilmemiştir.

Yerli ve yabancı olmak üzere Türkiye'de faaliyet gösteren, orijinal içerik üreten ya da yayınlama hakkını alarak dizi, film, belgesel ve animasyon gibi içerikler sunan reklamlı izleme ya da abonelik ile ödeme tabanlı tüm dijital platformlar (Netflix, Amazon Prime Video, Disney+, HBO Max, Mubi, Tabii, Exxen, Puhutv, BeinConnect (TOD), Turkcell TV+, Gain, Apple TV) araştırma kapsamında değerlendirilmiştir.

Ek olarak, yalnızca canlı spor içerikleri yayınlayan ve içerik türü bakımından farklılık gösteren dijital platformlar çalışmaya dâhil edilmemiştir. Bu nedenle Türkiye'de faaliyet gösteren S Sport Plus gibi spor odaklı platformlar kapsam dışında bırakılmıştır. Ayrıca içerik yüklemelerinin platformun kendisi tarafından değil, kullanıcıları tarafından gerçekleştirilen platformlar da araştırmada kapsam dışı bırakılmıştır. Youtube platformunun da bu nedenle araştırmada kapsam dışı bırakılması uygun görülmüştür.

Araştırmada 1-30 Nisan 2025 tarihleri arasında belirtilen platformlarda "Öne Çıkanlar", "En Çok İzlenenler", "Çok İzlenenler" vb. başlıklar, menü veya kategorilerde listelenen yerli veya yabancı yapım olmak üzere toplam 152 dizi, film, animasyon ve belgesel içeriği analiz edilmiştir.

6. ARAŞTIRMA BULGULARI

Bu araştırma kapsamında Türkiye'de faaliyet gösteren yerli ve yabancı dijital yayın platformları, belirlenen amaçlar doğrultusunda incelenmiştir. Çalışmada bu platformların içeriklerinde sundukları dil alternatifleri, altyazı ve dublaj seçeneklerinin çeşitliliği değerlendirilmiştir.

6.1. Netflix

Uluslararası bir platform olarak faaliyetini sürdüren Netflix 2025 yılı verilerine göre dünya genelinde sahip olduğu 300 milyonun üzerindeki abone sayısı ile dijital platformlar arasında liderlik konumunu sürdürmektedir (Singh, 2025). Platform, küresel abone sayısındaki liderlik özelliğine uygun olarak çok sayıda ülkede ve birçok farklı dil alternatifi, altyazı ve dublaj seçenekleriyle hizmet vermektedir. Özellikle tüm dünyadaki kullanıcılarının farklı ülkelerde üretilen içerikleri daha kolay izleyebilmesi için platformun altyazı ve dublaj çalışmalarına önem verdiği görülmektedir. Platform böylece kullanıcılarının içeriklere bildikleri dillerle erişebilme ihtiyaçlarını karşılamış olmakla birlikte, çok kültürlü ve uluslararası platform yapısını da destekleyebilmektir (Gouleti vd., 2020). Platformda yer alan "Dillere Göre Göz At" menüsü içerisinde Almanca, Arapça, Danca, Endonezce, Felemenkçe, Filipince, Flamanca, Fransızca, Hintçe, İngilizce, İspanyolca, İsveççe, İtalyanca, Japonca, Korece, Lehçe, Malayalamca, Mandarin, Norveççe, Portekizce, Tamilce, Tayland Dili, Teluguca, ve Türkçe dillerde orijinal içerik yayını yapıldığı görülmektedir. Platformda; Çince, İspanyolca, Fransızca gibi dillerin bölgesel olarak ayrı gösterimleriyle birlikte bu sayı 40 dili aşmaktadır. Platform 39 dilde altyazı seçeneği sunarken dublaj kategorisindeki dil alternatifi sayısı ise 41'dir.

Platform kütüphanesinde yer alan her bir içerikte ortalama olarak yaklaşık 30 dilde altyazı seçeneği sunulduğu görülmektedir. Dublajlı izleme seçeneğinin ise her bir içerikte 10 ila 20 arasında değişen dil seçeneği ile kullanıcıya sunulduğu ifade edilebilmektedir. Platform bazı dillerde aynı dil içerisindeki farklı lehçelere dayanan altyazı veya dublaj seçeneklerini de kullanıcısına önerebilmektedir. Örneğin; Çince geleneksel ve basitleştirilmiş olarak iki farklı şekilde altyazı dilinde yer almaktadır. Bu seçeneklerle Netflix platformunun altyazı ve dublaj konusunda kullanıcısına çok fazla çeşitlilik sağladığı sonucuna ulaşılabilmektedir.

Bununla birlikte, yapılan araştırma sonucunda bu çeşitliliğin platform genelinde tüm içeriklerde eşit biçimde sunulmadığı da gözlemlenmiştir. Platformda sunulan dil seçeneklerinin her içerikte aynı olmadığı, bazı içeriklerde dil, altyazı veya dublaj alternatiflerinin sınırlı kaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Örneğin, Kore yapımı *When Life Gives You Tangerines* dizisinde Tamilce ve Telugu altyazı seçeneklerinin yalnızca bu içeriğe özgü olarak sunulduğu görülmektedir. Netflix'in *Derin Kargaşa* ve *Dokunulmazlık* adlı orijinal film içeriklerinde, Baskça, Galiçyaca, Galce ve Katalanca gibi bölgesel diller, diğer içeriklerden farklı olarak yalnızca altyazı seçeneğiyle kullanıcılara sunulmaktadır.

Platformda sunulan dil seçenekleri direkt olarak yerele hizmet eden ve uluslararası yayına sunulmayan veya platformun orijinal içeriği olmayan yayınlarda daha sınırlı sunulmaktadır. Örneğin; *Kral Kaybederse* ve *Takıntılar* içeriklerinde sadece Türkçe sunum gerçekleştirilmektedir. Ancak

yerel üretim olmasına rağmen uluslararası yayına sunulan içeriklerde dil seçenekleri geniş bir alternatifle sunulabilmektedir.

6.2. Amazon Prime Video

Amazon Prime Video Türkiye'de de faaliyet gösteren uluslararası bir platform olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak platform Türkiye'de varlık göstermesine rağmen yerel yapım herhangi bir Türkçe orijinal içeriğe sahip değildir. 2025 yılı verilerine göre yaklaşık 200 milyon kullanıcısıyla dünyada en fazla üyeye sahip ikinci platform olarak görülen Amazon Prime Video (Woodward, 2025), Türkçe, İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Korece, Katalanca, Japonca, Felemenkçe, Arapça, Lehçe, Macarca, Çekçe, Endonezce, Filipince, Portekizce, Çince, Hırvatça, İbranice, İsveççe, Rumence, Hintçe, Danca, Yunanca gibi 20'den fazla dil seçeneği ile hizmet vermektedir. Çince, İspanyolca, Fransızca gibi dillerin bölgesel olarak ayrı gösterimleriyle birlikte bu sayı 30'a ulaşmaktadır.

Platformda incelenen (televizyon kanallarında yayınlanan içerikler hariç) tüm içeriklerde dublaj ve altyazı desteği sunulmaktadır. Platform bazı dillerde aynı dil çerçevesinde farklı altyazı veya dublaj seçeneklerini de kullanıcısına önerebilmektedir. Örneğin, İspanyolca, İspanya İspanyolcası ve Latin Amerika İspanyolcası olarak altyazı ve seslendirme seçenekleriyle sunulmaktadır.

Platformda sunulan dil seçeneklerinin her içerikte aynı olmadığı gözlemlenmiştir. Örneğin, *Cross* dizisinde altyazı seçeneği olarak Türkçe, Arapça Almanca, Danca, yunanca, İngilizce, İspanyolca, Fransızca, Galce, Macarca, Endonezce, İtalyanca, Korece, Katalanca, Japonca, Felemenkçe, Lehçe, Portekizce, Romence dâhil pek çok farklı dilde sunulurken, dublaj seçeneği olarak Türkçe, Almanca, Arapça, Danca, İngilizce, Almanca, İspanyolca, Fransızca, Macarca, Lehçe, Portekizce, Çekçe gibi diller sunulmuştur. Benzer durum *Küçük Bir Rica Daha*, *Sıradan Bir Köylü Kılıç Ustası Oluyor* içeriklerinde de belirlenmiştir. İncelenen diğer içeriklerden *Mad Men* ve *Nautilus* dizilerinde ise altyazı olarak sadece Türkçe ve İngilizce dilleri desteklenirken dublaj dili ise sadece orijinal dil dışında Türkçe olarak sunulmuştur. Bu verilerden hareketle incelenen içerikler çerçevesinde platformun altyazı dil alternatiflerinin dublajlı izleme dil seçeneklerine göre daha fazla sunulduğu ifade edilebilmektedir.

Platformda sunulan dil seçenekleri direkt olarak yerele hizmet eden ve uluslararası yayına sunulmayan veya platformun orijinal içeriği olmayan yayınlarda daha sınırlı sunulmaktadır. Örneğin, yerli yapımlardan olan *Bahar* dizisinde sadece orijinal dil tercihi sunulmuştur, E*şref Rüya* dizisinde ise Türkçe altyazı tercihi bulunmaktadır. *Atatürk 1881-1919* dizisinde ise Türkçe ve İngilizce altyazı desteği sunulmuştur.

6.3. HBO (BluTv)

HBO Max (BluTv), 2025 yılı verilerine göre yaklaşık 117 milyon (Bolat, 2025) kullanıcıyla uluslararası alanda faaliyetlerini yürüten bir dijital platformdur. Platform, Türkiye pazarına yerel bir dijital platform olarak varlık gösteren BluTv'nin içerik ve yayın haklarını satın alarak giriş yapmıştır. HBO Max bünyesinde dâhil olmadan önce çeşitli türlerde içerik üretimi gerçekleştiren BluTv'nin içeriklerde sunduğu dil seçenekleri Türkçe ve İngilizce ile sınırlıyken sadece yabancı içeriklere Türkçe altyazı ya da dublaj özelliği sunulmaktaydı. Bununla birlikte Türkçe içeriklerde de altyazı seçenekleri İngilizce ile sınırlı tutulmaktaydı. Ancak HBO Max içeriklerine ek olarak kendi kütüphanesinde yer alan içerikleri de kullanıcısıyla buluşturarak dil alternatiflerini çeşitlendirdiği söylenebilmektedir. Platformun, Türkçe, İngilizce, Fransızca, Portekizce, Letonca, Litvanca, İspanyolca (İspanya-Latin Amerika), Slovence, Makedonca, Norveççe, Lehçe, Macarca, Çekçe, Yunanca, Rumence, Slovakça, Yunanca, Katalanca vb. dillerde olmak üzere toplamda 22 farklı dilde yayın seçeneği sunduğu belirlenmiştir. Portekizce, İspanyolca gibi dillerin bölgesel olarak ayrı gösterimleriyle birlikte bu sayı 25'e ulaşmaktadır.

Platformun HBO Max bünyesine katılmasının ardından altyazı ve dublaj desteğinde sunulan dil seçenekleri de çeşitlendirilmiştir. Örneğin, *Last of Us* dizisinde 22 dilde altyazı desteği sunulurken 15 dilde dublaj desteği sağlanmaktadır. *Dune* içeriği 21 altyazı dili ve 13 dublaj diliyle kullanıcıyla buluşturulurken, *Barbie* içeriği 20 altyazı ve 12 dublaj diliyle sunulmaktadır. Bu veriler neticesinde, platformda incelenen içeriklere göre altyazı dil seçeneklerinin dublaj dil seçeneklerine göre daha fazla alternatifle sunulduğu görülmektedir. Ancak içeriklere göre sunulan dil alternatifleri farklılık göstermektedir. *Dune* filmi için Katalanca altyazı desteği sağlanırken *Last of Us* dizisinde Katalanca dil desteği bulunmamaktadır.

Platformda sunulan dil seçenekleri direkt olarak yerele hizmet eden ve uluslararası yayına sunulmayan *Prens, İlk ve Son*, *Aynen Aynen* gibi yayınlarda Türkçe ve/veya İngilizce ile sınırlı sunulmaktadır. *Prens, İlk ve Son* yerli içeriklerinin sadece İngilizce altyazı desteğine sahip olduğu görülmektedir.

6.4. Disney+

Disney+ platformu, 2025 yılı verilerine göre 127 milyon kullanıcıya hizmet veren (Stoll, 2025), orijinal içerik üretimi gerçekleştiren uluslararası bir platform olarak karşımıza çıkmaktadır. Platform Türkçe, İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca (İspanya-Latin Amerika), Slovence, Portekizce, Norveççe, Japonca, Lehçe, Rumence, Macarca, Çekçe, Yunanca, Çince (geleneksel-basitleştirilmiş), Fince, Felemenkçe, Korece, Yunanca, Danca gibi dil alternatifleriyle toplamda 20 dille hizmet vermekte olup Portekizce, İspanyolca, Çince, Fransızca gibi dillerin bölgesel olarak ayrı gösterimleriyle birlikte bu sayı 30'a yaklaşmaktadır.

Platformda altyazı ve dublaj desteğinin sağlandığı her bir içerikte ortalama olarak 20 ve üzeri dilde altyazı seçeneği sunulmaktadır. Dublajlı izleme seçeneği için ise her bir içerikte 10 ila 15 arasında değişen dil çeşitliliğinin varlığı görülmektedir. Bu verilerden hareketle platformun altyazı desteği kapsamında sunulan dil alternatiflerinin dublaj seçeneklerine göre daha fazla desteklendiğini söylemek mümkündür.

Disney+ üzerinde içeriklerin dublaj ve altyazı dilleri, her bir yapımın desteklediği dillere göre değişiklik göstermektedir. Örneğin, Pixar'ın *Soul* filmi, Türkçe'nin yanı sıra İngilizce, Almanca, Fransızca, İspanyolca gibi birçok dilde ses ve altyazı seçeneği sunmaktadır. *Shogun* dizisinde Çince seslendirme bulunmazken, *The Simpsons* dizisinde Çince seslendirme bulunmaktadır. Bir başka örnek olarak ise *Black Widow* dizisinde altyazı dil seçenekleri arasında İzlandaca yer almazken *The Last Duel* dizisinde yer almaktadır.

Platformda sunulan dil seçenekleri, doğrudan yerel kullanıcılara hizmet eden, uluslararası yayına sunulmayan veya platformun orijinal içeriği olmayan yayınlarda genellikle daha sınırlı tutulmaktadır. Örneğin, *Kızıl Goncalar* adlı içerikte yalnızca Türkçe sunum sağlanmakta olup, herhangi bir altyazı, dublaj, sesli betimleme veya açıklamalı altyazı seçeneği kullanıcılara sunulmamıştır. Bu durum, platformun yerel içeriklerinde dil çeşitliliğinin sınırlı olduğunu ve erişilebilirlik özelliklerinin daha çok uluslararası veya popüler içeriklerde yoğunlaştığını göstermektedir.

6.5. Apple TV

Uluslararası ölçekte faaliyet gösteren dijital yayın platformlarından biri olan Apple TV'nin yaklaşık 25 milyon ücretli abonesi bulunurken ortalama 50 milyon kişi platforma erişim sağlayabilmektedir (Reese, 2025).

Platform, Türkçe, İngilizce, Fransızca, Portekizce, Fince, Çince, Arapça, Slovence, Tayca, Yunanca, Çekçe, Danca, Bulgarca, Hırvatça, İbranice, İspanyolca (İspanya-Latin Amerika), İsveççe, İtalyanca, İzlandaca, Japonca, Kantonca, Korece, Lehçe, Macarca, Malayca, Rumence, Rusça, Norveççe gibi dil seçeneklerini kullanıcısına sunmaktadır. İngilizce, Çince, Portekizce, İspanyolca gibi dillerin bölgesel olarak ayrı gösterimleriyle birlikte toplamda 34 farklı dil seçeneğinden bahsedilebilmektedir.

Platformda altyazı dil seçeneği sunulan her içerikte, ortalama olarak 20 farklı dilde altyazı seçeneği sağlanmaktadır. Dublajlı izleme seçeneği ise Türkçe ve İngilizce dilleriyle sınırlandırılmıştır. Dolayısıyla platformun altyazı dil alternatiflerinde daha fazla destek sunduğu söylenebilmektedir.

Platform bazı dillerde aynı dil içerisinde farklı altyazı ve dublaj seçeneklerini de kullanıcısına önerebilmektedir. Örneğin, Çince dil seçeneği geleneksel ve basitleştirilmiş olarak altyazı dilinde yer almaktadır. Dublaj özelliği incelenen tüm içeriklerde 2 ile 3 dil arasında sınırlandırıldığı görülmüştür.

Sunulan dil seçeneği alternatifleri içeriklere göre farklılık göstermektedir. Örneğin; *Maymunlar Cehennemi* içeriğinde 34 dilli altyazı alternatifi sunulurken *Star Wars* içeriğinde sadece Türkçe ve İngilizce dillerinde altyazı desteği sağlanmaktadır.

6.6. Mubi

Ağırlıklı olarak yerli ve yabancı film içeriklerinin sunulduğu Mubi platformunun güncel verilere göre dünya çapında 20 milyon üyesi olduğu düşünülmektedir (Gazete Oksijen, 2025). Platform, Türkçe, İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca ve Felemenkçe olmak üzere toplamda yedi farklı dil seçeneği ile hizmet vermektedir.

Platformda içeriklere göre alternatifler değişmekle birlikte, altyazı ve dublaj seçenekleri sunulmaktadır. Örneğin; *Paralel Anneler* içeriğinde Türkçe, İngilizce, İspanyolca altyazı desteğiyle sunulurken; *All My Friends Hate Me i*çeriğinde Türkçe ve İngilizce destek sunulmakta İspanyolca dili yer almamaktadır. Platformda altyazı dil desteği seçeneklerinin, dublajlı izleme seçeneklerine kıyasla daha geniş bir yelpazede sunulduğu görülmektedir. Yerli içeriklerde Türkçe seslendirme desteği bulunmamakta, örneğin *Beni Sevenler Listesi* adlı içerikte yalnızca Türkçe ve İngilizce altyazı seçeneği sunulmaktadır. Diğer yerli yapımlarda ise herhangi bir altyazı desteği bulunmamaktadır.

6.7. BeinConnect (TOD)

BeinConnect, Digiturk destekli olarak kullanıcılara yerli ve yabancı içerikler sunan dijital bir yayın platformudur. Digiturk üyesi olan kullanıcılar platforma direkt erişim sağlayabilirken, Digiturk üyesi olmayan kullanıcılar aynı içeriklere TOD TV üzerinden ulaşabilmektedir. Platformun üye sayısı ile ilgili herhangi bir resmi veriye ulaşılamamıştır.

Platform, içeriklerin orijinal dili dışında, kullanıcıya Türkçe ve İngilizce seçenekleriyle hizmet sunmaktadır. Yabancı yapımlarda orijinal dile ek olarak Türkçe dublaj ve/veya Türkçe altyazı seçenekleri sunulmaktadır. Örneğin, *I. Dünya Savaşı'nda Asya* belgeselinde sadece Türkçe dublaj seçeneği sunulurken *Transformers* serisinde, Türkçe dublaj ile Türkçe, İngilizce altyazı seçenekleri birlikte sunulmaktadır. Ancak platformda var olan her içerikte dublaj ve altyazı özellikleri sunulmamaktadır. Örneğin; *Var Bunlar, Dilberay* gibi yerli yapımlarda herhangi bir dil desteğine rastlanmamıştır.

6.8. Gain

Gain platformu, Türkiye'de yayın hayatına başlamış tüm dünyada erişilebilen bir dijital yayın platformudur. Platformun 3 milyonu aşkın üyesi bulunurken (Rams Global, 2025), platformda yerli ve yabancı içerikler bir

arada yer alırken orijinal içeriklere de yer verilmektedir. Platform sadece Türkçe ve İngilizce dillerinde hizmet vermektedir. Orijinal dili Türkçe olmayan içeriklerde Türkçe sadece altyazı desteği ile sunulmakta dublaj desteği bulunmamaktadır. Platformdaki Türkçe içeriklerde ise İngilizce altyazı ya da dublaj desteği sunulmamaktadır.

6.9. Exxen

Exxen, Türkiye çıkışlı dijital yayın platformlarından biridir. Toplam üye sayısı ile ilgili olarak en son 2023 yılı verilerinin bulunduğu platformla ilgili bu veriler ışığında bir milyonu aşkın üyeye sahip olduğu söylenebilmektedir (Timeturk, 2023). Günümüzde Türkiye dışında 77 farklı ülkeden de erişimin gerçekleştirilebileceği (Exxen, 2025) Exxen platformu, bu anlamda küresel olarak varlık göstermesine rağmen dil seçenekleri konusunda çok daha sınırlı alternatifler sunmaktadır.

Platformda kullanıcıya sunulan içeriklerin hemen hemen hepsi yerli içerikler olduğu için platform çoğunlukla Türkçe olarak hizmet vermektedir. Ancak Türkçe dışında İngilizce, İspanyolca ve Arapça dil desteği de sunulmaktadır.

Exxen platformu, kullanıcılarına bununla birlikte, altyazı ve dublaj desteği tüm içerikler için standart bir biçimde sunulmamaktadır. Altyazı ve dublaj dil seçenekleri içerikten içeriğe farklılık göstermektedir. Bazı yapımlarda yalnızca Türkçe altyazı veya dublaj seçeneği mevcutken, bazı içeriklerde çoklu dil seçenekleri sağlanmaktadır.

6.10. Tabii

Türkiye'de yayın hayatına başlamış olan platformun 2024 yılı verilerine göre 5 milyonu aşan üye sayısı bulunmaktadır (Yalıman, 2024). Platform, Türkçe, İngilizce, Arapça, İspanyolca ve Urduca dillerinde dil seçeneği sunmaktadır.

Platform içeriklerinde altyazı ve dublaj özelliklerini sunuyor olsa da bu özelliklerin tüm içeriklerde standart bir biçimde bulunmadığı söylenebilmektedir. İçerikten içeriğe farklılık gösteren bu özellikte; bazı yapımlarda yalnızca Türkçe altyazı veya dublaj seçeneği mevcutken, diğer içeriklerde çoklu dil seçenekleri sunulmaktadır.

6.11. Puhutv

Türkiye'de faaliyet gösteren Puhutv, hem reklamlı izleme hem de abonelik tabanlı üyelik hizmeti sunan bir platformdur. Platformun bu özelliğinden kaynaklı olarak aktif kullanıcı ve kayıtlı kullanıcı sayısı arasında farklılıklar bulunmaktadır. Platformun bağlı olduğu Doğuş Medya tarafından sunulan verilere göre platformda 2 milyona yakın üye sayısı bulunduğu ifade edilmektedir (Doğuş Yayın Grubu, 2025).

Yerel kullanıcılara hizmet eden ve yerel içeriklerin yer aldığı platformda dublaj dili olarak sadece Türkçe yer almaktadır. Bu bağlamda platformda incelenen içerikler Türkçe seslendirme yani orijinal haliyle kullanıcıya sunulduğu görülmektedir.

Platform sadece 3 orjinal içeriğinde altyazı desteği sağlamaktadır. *Gün on4* Türkçe, Arapça ve İngilizce; *Leziz İstanbul* ve *Bir Avuç Güzel İnsan* içerikleri ise sadece İngilizce altyazı desteği ile kullanıcıya sunulmaktadır. Platformda farklı dilde dublaj özelliği bulunmamaktadır.

6.12. Turkcell TV+

Platform dil seçenekleri konusunda oldukça sınırlıdır. İncelenen tüm yapımlarda (*Tulsa King, Yellow Stone, From* vb.) "Altyazı ve Ses" seçeneğinde sadece orijinal dille sunum yapılmaktadır. Yabancı yapımlarda sadece Türkçe altyazı seçeneği sunulmuş herhangi bir dublaj alternatifi kullanılmamıştır. Platformun üye sayısıyla ilgili herhangi bir kaynağa ulaşılamamıştır.

6.13. Tivibu

Tivibu, Türk Telekom tarafından sunulan bir platform hizmetidir. Platformun üye sayısıyla ilgili herhangi bir kaynağa ulaşılamamıştır. Platform, kullanıcılarına Türkçe ve İngilizce dillerinde hizmet sunmaktadır; incelenen içeriklerde başka dil seçeneklerine rastlanmamıştır. Yabancı yapımlarda ise orijinal diline ek olarak Türkçe seslendirme ve/veya Türkçe altyazı seçenekleri kullanıcıya sunulmaktadır.

Platformlarla ilgili elde edilen veriler aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 1. Dijital Yayın Platformlarında Dil Alternatifleri, Altyazı ve Dublaj Desteği

Platform Adı	Üye Sayısı	Dil Alternatifleri	Altyazı Desteği	Dublaj Desteği
Netflix	300 milyon	40'tan fazla	Çok dilli altyazı desteği	Çok dilli dublaj desteği
Amazon Prime Video	200 milyon	30'dan fazla	Çok dilli altyazı desteği	Çok dilli dublaj desteği
HBO Max	117 milyon	25 dil	Çok dilli altyazı desteği	Çok dilli dublaj desteği
Disney+	127 milyon	30 dil	Çok dilli altyazı desteği	Çok dilli dublaj desteği
Apple Tv	Ücretli 25 milyon, erişim 50 milyon	34 dil	Çok dilli altyazı desteği	Bazı içeriklerde sınırlı destek

Mubi	20 milyon	7 dil	Sınırlı destek	Bazı içeriklerde sınırlı destek
BeinConnect (TOD)	Resmi veri bulunmamaktadır	2 dil	Bazı içeriklerde sınırlı destek	Bazı içeriklerde sınırlı destek
Gain	3 milyon	2 dil	Bazı içeriklerde sınırlı destek	Yok
Exxen	1 milyon	4 dil	Bazı içeriklerde sınırlı destek	Bazı içeriklerde sınırlı destek
Tabii	5 milyon	5 dil	Bazı içeriklerde sınırlı destek	Bazı içeriklerde sınırlı destek
Puhutv	2 milyon	3 dil	Bazı içeriklerde sınırlı destek	Sadece Türkçe
Turkcell TV+	Resmi veri bulunmamaktadır	2 dil	Sadece orijinal dilde altyazı sunulmakta	Yok
Tivibu	Resmi veri bulunmamaktadır	2 dil	Sadece Türkçe	Sadece Türkçe

Kaynak: Netflix, Amazon Prime Video, HBO Max, Disney+, Apple Tv, Mubi, BeinConnect (TOD), Gain, Exxen, Tabii, Puhutv, Turkcell TV+, Tivibu, (2025).

Sonuç

Dijital yayıncılık alanında dil tercihleri, platformların teknik altyapısından çok daha fazlasını ifade etmektedir. İzleyicinin içeriğe erişim biçimini, anlayış düzeyini ve platformla kurduğu bağı doğrudan etkileyen bu özellik, günümüzde kullanıcı deneyiminin temel unsurlarından biri haline gelmiştir. Ayrıca kullanıcı deneyiminin temel bileşenlerinden biri olmanın ötesinde, platformların pazar konumlanışlarını, yerel ya da küresel stratejik önceliklerini yansıtan bir gösterge niteliği taşımaktadır. Bu çalışmada elde edilen bulgular, dijital platformların dil desteği politikalarının hem yerel hem de küresel ölçekte önemli farklılıklar taşıdığını göstermektedir. Bu bağlamda, platformun ulusal ya da küresel ölçekte faaliyet göstermesi**,** üye sayısı**,** pazar hâkimiyeti ve buna bağlı rekabet gücü gibi konularla dil tercihi alternatiflerinin yakından ilişkili olduğu ifade edilebilmektedir.

Araştırma sonucunda, altyazı ve dublaj seçenekleri bakımından en geniş dil çeşitliliğine sahip platformun Netflix olduğu saptanmıştır. Netflix, özellikle uzak doğu dillerine yönelik alternatifler, dillerin bölgesel çeşitliliğine dayalı kapsamlı desteği ve bir içerikte sunduğu farklı dil seçeneklerinin sayısal çokluğu ile rakiplerinin önünde yer almaktadır. Bu sonuç, platformun küresel ölçekteki pazar hâkimiyeti, en yüksek abone sayısı sahipliği ve uluslararası rekabetteki güçlü konumu ile açıklanabilir. Yüksek

maliyet gerektirebilen dublaj hizmetlerinin bu ölçekte sunulabilmesi, platformun sahip olduğu ekonomik kaynaklar ve uzun vadeli küresel büyüme stratejileriyle doğrudan ilişkilendirilebilir. Bu bağlamda Netflix'in dil çeşitliliği politikası, erişilebilirliği artırmanın yanı sıra, küresel pazarda kullanıcı bağlılığını güçlendirmeye yönelik stratejik bir yatırım olarak değerlendirilebilir.

Netflix'in ardından Apple TV, Disney+, HBO Max ve Amazon Prime Video platformlarının geldiği; bu platformların da yerli yayın platformlarına kıyasla çok daha fazla dil seçeneği sunduğu belirlenmiştir. Ancak bu platformlarda sunulan dil çeşitliliğinin Netflix'e göre daha geride kalması, platforların hem küresel pazarda hem de Türkiye pazarında daha az üyeye sahip olması, yerel pazara yönelik sınırlı yerelleşme stratejisi gibi durumlarla ilişkilendirilebilir.

Öte yandan yayıncılık pazarında küresel düzeyde yüksek üye sayısına sahip platformların aynı zamanda en fazla dil seçeneği alternatifi sundukları da belirlenmiştir. Bu bulgu, küresel bilinirlik ve izleyici kitlesi genişliği ile dil çeşitliliği arasında doğrudan bir ilişki bulunduğuna işaret etmektedir. Dil çeşitliliği, bu platformlar açısından yalnızca mevcut kullanıcıların deneyimini iyileştiren bir unsur değil, aynı zamanda yeni pazarlara açılmayı ve ulaşılabilirliği kolaylaştıran bir rekabet aracı olarak kabul edilebilmektedir. Bu durum, gelecekte dijital yayın platformlarının rekabet avantajlarını artırabilmek için çokdilliliği temel bir stratejik unsur olarak konumlandırmalarının kaçınılmaz hale geleceğini göstermektedir.

Yerli dijital yayın platformları (Puhutv, Tabii, Gain, Exxen, Turkcell TV+ vb.) açısından bakıldığında, dil seçeneklerinin genellikle Türkçe ve İngilizce ile sınırlı olduğu görülmüştür. Bu durum, yerli platformların temel hedef kitlesinin ulusal izleyiciyle sınırlı olması ve uluslararası pazara yönelik erişilebilirlik stratejilerinin henüz yeterince gelişmemiş olmasıyla ilişkilendirilebilir. Bununla birlikte Exxen ve Tabii, yerli platformlar arasında dil desteği açısından daha kapsamlı bir hizmet sunmaktadır. Exxen ve Tabii'nin, diğer yerli platformlara kıyasla daha fazla dil desteği sunması, bu platformların gelecekte uluslararası izleyici kitlesine ulaşma potansiyeli taşıdığını gösterebilmektedir. Bu noktada yerli platformların uluslararası izleyici kitlesine ulaşma hedeflerinin bulunması durumunda, altyazı ve dublaj dil seçeneklerini artırmaları önemli bir gereklilik olarak öne çıkmakta ve çalışma neticesinde önerilmektedir.

Araştırma bulguları, platformlarda her içeriğin aynı düzeyde dil desteğiyle sunulmadığını ortaya koymaktadır. Bazı içeriklerde geniş bir dil yelpazesi sunulurken, bazı içeriklerde bu çeşitliliğin daha sınırlı kaldığı gözlemlenmiştir. Yani platformlar, içerik bazında farklı dil çeşitliliği sunmaktadır. Dolayısıyla altyazı ve dublaj tercihleri, içerik bazlı stratejik kararların bir sonucu olarak değerlendirilebilir. Platformların içeriklere yönelik değişen altyazı ve dublaj tercihlerinin neden ve sonuçlarının ortaya

çıkartılmasına yönelik farklı bir araştırma konusu, bu araştırma neticesinde önerilebilmektedir.

Araştırma bulguları, Netflix platformu hariç, tüm platformlarda altyazı dil desteğinin dublaj dil desteğine göre daha fazla çeşitliliğe sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Bu sonuç neticesinde platformların altyazı desteğine ve bu alandaki dil çeşitliliğine daha fazla önem verdiği söylenebilmektedir. Altyazının dublaja kıyasla daha düşük maliyetli olabilmesi ve daha hızlı uygulanabilirliği nedeniyle platformlar tarafından daha yaygın biçimde tercih edildiği ifa edilebilmektedir. Ancak Netflix'te dublajlı dil seçeneklerinin altyazıya kıyasla daha fazla olması ise platformun hem küreselleşme hem de yerelleşme politikaları ve dublajı erişilebilirlik stratejisinin bir sonucu olarak değerlendirilebilmektedir.

Sonuç olarak bu çalışma, dijital yayın platformlarında sunulan dil çeşitliliği, altyazı ve dublaj özelliklerinde sunulan dil alternatiflerinin platformların yerel ve küresel özellik göstermesine, üye sayılarına, kullanıcı deneyimi desteğine ve küresel pazar payı durumlarına göre değişebileceği ve bunlarla doğrudan ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Elde edilen bulgular, dijital yayıncılık alanında dil desteğinin, platformların ulusal ve uluslararası ölçekteki konumlanışlarını belirleyen stratejik bir unsur haline geldiğini göstermektedir. Bu yönüyle çalışma, dijital platformların çokdillilik politikalarının yalnızca mevcut kullanıcı deneyimini değil, aynı zamanda gelecekteki pazar genişleme potansiyellerini ve küresel dolaşımdaki rekabet güçlerini de şekillendirdiğine işaret ederek alanyazına açıklayıcı bir perspektif sunmaktadır.

Bu bağlamda araştırma sonucunda en fazla üye sayısı ve pazar hâkimiyetine sahip platformların en fazla dil alternatifini sunduğu sonucuna varılmıştır. Platformların, uluslararası ölçekte görünürlük kazanabilmeleri için altyazı ve dublaj seçeneklerini artırmalarının stratejik bir gereklilik olduğu değerlendirilebilmektedir. Dil çeşitliliğinin yalnızca teknik bir geliştirme alanı değil, uzun vadeli büyüme, kültürel dolaşım ve rekabet edebilirlik açısından kritik bir yatırım alanı olarak ele alınması gerektiği araştırma bulguları neticesinde düşünülebilmektedir. Bu sonuç, dijital yayıncılığın geleceğinde dil politikalarının daha planlı ve sürdürülebilir stratejiler çerçevesinde ele alınması gerektiğine dair önemli bir ufuk açmaktadır.

Öte yandan, günümüzde hızla gelişen yapay zekâ (AI) tabanlı altyazı ve dublaj teknolojileri, dijital yayın platformlarının dil çeşitliliğini artırmalarında maliyet ve zaman açısından önemli avantajlar sunabileceği ön görülebilmektedir (European Audiovisual Observatory, 2021). Otomatik çeviri, konuşma tanıma ve yapay zekâ destekli seslendirme uygulamalarının yaygınlaşması, özellikle yerli ve sınırlı bütçeye sahip platformlar için çokdilli içerik üretimini daha erişilebilir hale getirebilecek potansiyele sahiptir. Bu bağlamda, gelecekte dijital yayın platformlarının dil destek politikalarının,

insan emeği ile yapay zekâ teknolojilerinin birlikte kullanıldığı hibrit modeller üzerinden yeniden şekillenmesi olası görünmektedir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış Bağımsız

Yazar Katkısı: Türkan Öykü BÜYÜKÇELİKOK: %50, Niger HACI: %50

Destek ve Teşekkür Beyanı: Çalışma için destek alınmamıştır.

Etik Onay: Bu çalışma etik onay gerektiren herhangi bir insan veya hayvan araştırması içermemektedir.

Çıkar Çatışması Beyanı: Çalışma ile ilgili herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Peer Review: Independent double-blind

Author Contributions: Türkan Öykü BÜYÜKÇELİKOK: 50%, Niger HACI: 50%

Funding and Acknowledgement: No support was received for the study.

Ethics Approval: This study does not contain any human or animal research that requires ethical approval.

Conflict of Interest: There is no conflict of interest with any institution or person related to the study.

Kaynakça

Aktaş, T., & Oğuz, D. (2014). Film çevirisinde altyazı. *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1*(13), 3-16. https://doi.org/10.9775/kausbed.2014.001

Birulés-Muntané, J., & Soto-Faraco, S. (2016). Watching subtitled films can help learning foreign languages. *PLos One, 11*(6), e0158409. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0158409

Bolat, E. (2025). *HBO Max kullanıcı sayısı açıklandı. shiftdelete.net*: 1 Temmuz 2025 tarihinde https://shiftdelete.net/hbo-max-kullanici-sayisi-aciklandi adresinden edinilmiştir.

Borrás, I., & Lafayette, R. C. (1994). Effects of multimedia courseware subtitling on the speaking performance of college students of French. *The Modern Language Journal, 78*(1), 61-75. https://doi.org/10.2307/329253

Buchholz, K. (2020). *Pandemic Gives streaming another boost*. Statista. 1 Temmuz 2024 tarihinde https://www.statista.com/chart/22968/estimated-annual-revenue-change-of-tv-videoproducts-selected-countriesregions/ adresinden edinilmiştir.

Büyükçelikok, T. Ö. (2024). *Dijital yayın platformu özelliklerinin kullanıcı deneyimine etkisi: Netflix örneği* [Doktora tezi]. Marmara Üniversitesi.

Celep, E., & Topaloğlu, M. (2019). Dijital pazarlama kapsamında içerik pazarlaması ve Netflix'in glokal pazarlama stratejisinin değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi*, *6*(32), 233-250. https://doi.org/10.26450/jshsr.1044

Chaume, F. (2012). *Audiovisual translation: Dubbing*. Routledge.

Díaz-Cintas, J., & Remael, A. (2021). *Subtitling: Concepts and practices*. Routledge.

Doğuş Yayın Grubu. (2025). *Doğuş yayın grubu*. 1 Temmuz 2025 tarihinde puhutv.com:https://www.dogusyayingrubu.com.tr/hakkimizda/markalarimiz/internet/puhutv-com adresinden edinilmiştir.

European Audiovisual Observatory. (2021). *Artificial intelligence in the audiovisual sector*. *Council of Europe.* 1 Temmuz 2025 tarihinde https://www.obs.coe.int/en/web/observatoire/-/new-report-the-challenges-of-ai-for-the-audiovisual-sector-and-the-role-european-legislation-is-playing adresinden edinilmiştir.

Exxen. (2025). *Exxen platformu.* 1 Temmuz 2025 tarihinde *www.exxen.com* adresinden edinilmiştir.

Garza, T. J. (1991). Evaluating the use of captioned video materials in advanced foreign language learning. *Foreign Language Annals*, *24*(3), 239-258. https://doi.org/10.1111/j.1944-9720.1991.tb00469.x

Gazete Oksijen. (2025). *1 milyar dolar değere ulaştı: Mubi, sektör devleri arasında yerini aldı*. *Gazete Oksijen:* 1 Temmuz 2025 https://gazeteoksijen.com/ekonomi/1-milyar-dolar-degere-ulasti-mubi-sektor-devleri-arasinda-yerini-aldi-243417 adresinden edinilmiştir.

Gouleti, A., Dimitriadis, G., & Kokonis, M. (2020). Exploring the educational potentials of language learning with Netflix tool: An eye-tracking study. *Ex-centric Narratives: Journal of Anglophone Literature, Culture and Media*, *(4)*, 113-136. https://doi.org/10.26262/exna.v0i4.7920

Gökçe, O. (2006). *İçerik analizi: Kuramsal ve pratik bilgiler*. Siyasal Kitabevi.

Güven, M. (2020). Televizyon ortamında erişilebilirlik uygulamalarının gelişimi: Sesli betimleme, altyazılama ve işaret dili çevirisi. *DEÜ Edebiyat Fakültesi Dergisi*, *7*(1), 152-175.

Herbert, D., Lotz, A. D., & Marshall, L. (2019). Approaching media industries comparatively: A case study of streaming. *International Journal of Cultural Studies*, *22*(3), 349-366. https://doi.org/10.1177/1367877918813245

JustWatch. (2024). *Global Press*. 10 Temmuz 2024 tarihinde https://www.justwatch.com/us/global-press adresinden edinilmiştir.

Mondello, A., Cini, R., Rasane, S., Karakanta, A., & Casanellas, L. (2025, 23-27 Haziran). *Using AI tools in multimedia localization workflows: A*

productivity evaluation [Bildiri sunumu]. Proceedings of Machine Translation Summit XX, Cenevre.

Neuman, W. R. (2018). *Dijital fark: gündelik hayatta dijitalleşme ve medya etkileri kuramı* (Çev. G. Metin). The Kitap.

Nikolić, K. (2018). Reception studies in audiovisual translation – interlingual subtitling. Y. Gambier, & E. D. Giovanni (Eds.), *Reception Studies and Audiovisual Translation* içinde (ss. 179-197). John Benjamins.

Osur, L. (2016). *Netflix and the Development of the Internet Television Network*. [doktora tezi]. Syracuse University.

Rams Global. (2025). *Kalite zaman, değerli içerik*. *Rams Global,* 1 Temmuz 2025 tarihinde https://rams-global.com/tr/digital-media adresinden edinilmiştir.

Reese, T. (2025). *Apple TV subscribers statistics 2025 (Global Data).* Evoca: 1 Temmuz 2026 tarihinde https://evoca.tv/apple-tv-subscribers/ adresinden edinilmiştir.

Singh, S. (2025). *Netflix subscribers statistics 2025 (Demographics & Users Count).* Demandsage: 1 Temmuz 2025 tarihinde https://www.demandsage.com/netflix-subscribers/ adresinden edinilmiştir.

Stoll, J. (2025). *Number of Disney Plus subscribers worldwide from 1st quarter 2020 to 3rd quarter 2025*. Statista: 1 Temmuz 2025 tarihinde https://www.statista.com/statistics/1095372/disney-plus-number-of-subscribers-us/?srsltid=AfmBOor7O6oMwHsEWv1t0dGi23FjV6e2Ef7Qk6jvBiULW52UyCm3PZD1 adresinden edinilmiştir.

Sydorenko, T. (2010). Modality of input and vocabulary acquisition. *Language Learning & Technology*, *14*(2), 50-73. https://doi.org/10.64152/10125/44214

Timeturk. (2023). 2023 *Exxen abone sayısı | Exxen'in kaç üyesi var? Timeturk*: 1 Temmuz 2025 tarihinde https://www.timeturk.com/genel/2023-exxen-abone-sayisi-exxen-in-kac-uyesi-var/haber-1758141 adresinden edinilmiştir.

Woodward, M. (2025). *Amazon prime statistics: subscribers, usage & revenue* 2025. searchlogistics: 1 Temmuz 2025 tarihinde https://www.searchlogistics.com/learn/statistics/amazon-prime-statistics/ adresinden edinilmiştir.

Yalıman, O. (2024). *Bir Türkiye markası: Tabii*. Platin Online: 1 Temmuz 2025 tarihinde https://www.platinonline.com/yasam/bir-turkiye-markasi-tabii-1089150 adresinden edinilmiştir.

Yıldırım, O. (2021). Pandemi döneminde talebe bağlı video platformları: Netflix, BluTV ve Exxen. H. Yüksel (Ed.), *Geleneksel yayıncılıktan*

dijital yayıncılığa televizyon mecrası içinde (ss. 165-196). Kriter Yayınevi.

Extended Abstract

This study aims to examine the subtitling and dubbing features offered to users by digital streaming platforms within the scope of language preferences. With the digitalization process, media production, distribution, and consumption formats have undergone a fundamental transformation, and user-centered content policies have become one of the key components of this transformation. Global platforms such as Netflix, Disney+, and Amazon Prime Video, as well as local platforms such as Tabii, Exxen, and BluTV, are considered not only content providers but also important actors in the fields of cultural production and circulation. In this context, the subtitling and dubbing options offered by platforms are not merely technical features but strategic elements in terms of cultural inclusivity, accessibility, and user experience.

The main objective of the research is to determine the language alternatives and subtitle and dubbing diversity offered by the content available on domestic and foreign digital streaming platforms operating in Türkiye. In this context, the extent to which platforms value multilingualism and how this feature relates to whether the platform is global or local and to the number of subscribers has been examined. The study aims to contribute to the process of developing user-focused features on digital platforms and to raise awareness in terms of accessibility and cultural diversity principles. Subtitling and dubbing applications on digital platforms are considered not only as tools that enrich the user experience, but also as applications that encourage cross-cultural interaction, support language learning, and enable different user groups, especially individuals with hearing or visual impairments, to access media content. In this respect, the study also makes an important contribution in terms of media accessibility and cultural sustainability.

Content analysis was used in the research, examining both local and global digital streaming platforms operating in Türkiye. The subtitle and dubbing language options offered by the platforms to their users were systematically analyzed. The platforms examined include Netflix, Amazon Prime Video, Disney+, HBO Max (BluTV), Mubi, Tabii, Exxen, Puhutv, Gain, Apple TV, BeinConnect (TOD), Turkcell TV+, and Tivibu. Only on-demand viewing content such as movies, series, documentaries, and animations were included in the analysis scope; platforms based on sports broadcasting or user-generated content uploads (e.g., YouTube or S Sport Plus) were excluded from the evaluation. Data collection took place between April 1 and April 30, 2025, and a total of 152 pieces of content featured under each platform's “Highlights,” “Most Watched,” or “Popular Content” sections were analyzed. The subtitle and dubbing options offered for each piece of content were recorded and evaluated comparatively in terms of language

diversity, differences in subtitle and dubbing support, and the local–global nature of the platforms.

The findings reveal significant differences among digital platforms in terms of language preferences. While global platforms offer a much wider range of languages for subtitles and dubbing, local platforms mostly limit this diversity to Turkish and English. The analysis determined that Netflix is far ahead in terms of language support. Netflix offers more than thirty languages for both subtitles and dubbing, providing its users with the widest multilingual experience. Furthermore, a direct correlation was found between Netflix's high subscriber count and its language diversity. Global platforms such as Apple TV, Disney+, HBO Max, and Amazon Prime Video also provide multilingual support; however, they do not reach the level of diversity offered by Netflix. Although Turkish subtitles are widely available on Amazon Prime Video, the dubbing option is limited, which is a disadvantage in terms of user satisfaction in the Turkish market. Disney+ continues its global strategy regarding dubbing and subtitling support but offers fewer alternatives than Netflix.

Among local platforms, Exxen and Tabii offer more comprehensive subtitle and dubbing support compared to their domestic competitors. However, it has been determined that, in general, local platforms offer more subtitle variety than dubbing, while accessibility features such as audio description remain quite limited. This situation indicates that local platforms have not yet reached the level of global competition. Furthermore, it has been found that subtitle support shows greater diversity than dubbing support on all platforms. This situation is thought to be related to subtitles being more cost-effective and preferred by users as a language learning tool. However, dubbing support is also quite widespread on Netflix, and it is seen that the total number of language alternatives is significantly higher than on other platforms.

The findings reveal that the language preference policies of digital streaming platforms are not merely a technical feature but also a decisive factor in terms of user experience, accessibility, cultural inclusivity, and market strategy. Multilingual subtitling and dubbing applications play a critical role in enabling global platforms to adapt to local markets and local platforms to gain international visibility. Furthermore, subtitling and dubbing options, as a fundamental component of media accessibility, facilitate access to content for individuals with disabilities and strengthen the social responsibility function of platforms. In this context, multilingual content policies are considered not only a commercial necessity but also an ethical and social one.

In conclusion, language preferences on digital streaming platforms are of strategic importance in terms of user satisfaction, cultural inclusivity, and global competitiveness. Research findings show that Netflix is clearly ahead in terms of language support diversity, while local platforms offer limited subtitling and dubbing options. There is a parallel relationship between the

large number of subscribers to global platforms and the diversity of language support. For local platforms to gain competitive strength in the global market, they need to increase their subtitling and dubbing options, improve accessibility features (e.g., audio description), and strengthen their multilingual content strategies. In addition, by taking user feedback into account, platforms can enhance the multilingual viewing experience, increasing both user loyalty and cultural interaction.

Ultimately, digital streaming platforms are not only channels for content production and distribution, but also spaces where cultural diversity, linguistic inclusivity, and media accessibility are being redefined. This study is expected to contribute to policy development, accessibility standards, and user-centered strategy development processes in the field of digital media.